

Vào khoảng năm 2004, có một người bạn làm việc ở công ty Lockheed Martin cho tôi một cuốn sách có rất nhiều hình chụp về không gian, trong đó có một bức hình làm tôi rất chú ý: hình của dải Thiên Hà NGC4565....

Đó là một Thiên Hà của hình cuộn 100,000 hành tinh ở cách trái đất khoảng 30 triệu năm ánh sáng. Trên nền đen của vũ trụ, Thiên Hà NGC4565 được phóng lớn có hình thoi, rất già và sáng rực như một trái cầu. Xung quanh có những đám mây ... là những Thiên Hà khác, xa hơn...

Thiên Hà NGC4565, cách trái đất
khoảng 30 triệu năm ánh sáng

Thiên hà chúng ta là một hạt bụi của vũ trụ.

Những chính là những thứ khiến tôi tò mò và xúc động: đây cũng là một mô

hình cà dải Thiên Hà có trái để t, nhu con người có thể đi khoi nhi này với khoảng cách cà 45 triu năm ánh sáng để nhìn lài ... từ đó, trái để t sẽ quá nhỏ, chỉ nhỏ là một con siêu vi trùng để không thể nhìn thấy để có trên cái kích thước này. Nhu khoi hành từ bây giờ, 45 triu năm ánh sáng và sau có thể trái để t đã không còn tồn tại, hoàc có thể đã tan nát bởi chính sự phá hoài cà con người... Trong cái vô hàn đó cà vũ trũ, ai dám tự hào mình có tri thức?

Nhưng không phải chỉ với nhưng khoảng cách tính bằng triu năm ánh sáng mà loài người không thể y để có bên chết và giữi hàn cà sẽ vớt. đây, ngay chính trên trái để t này, với từ t có hiện thể c con người thể y để có bên chính một mình, ai quên quyết đã thể y để có bên chết cà nó? Có cái có u từ o có bên nhất cà vàn vàt mà người ta gọi là Nguyên Tử cũng phải dã vào một giải thuyết cà khoa học thì nói chỉ để n nhưng lý thuyết tâm linh, vàn hành từ từ ng, tiến hoá xã hội... Nói như thế không phải để chìm để m trong hoài nghi, trong “hàn vô chỉ nghĩa” mà để hiện u cái từ ng để i cà kiến thức loài người.

Phải chắc chắc có nhưng bên để i giác mở i hiện u và giữi thích để c nguên gốc cà loài người cũng như nhưng nguyên nhân đau khổ cà nó? Phải chắc chúng ta chỉ đang sống trong nhưng gia để nh mà có từ ng như đang nhm để c sẽ thể t? Trong khi nhn khoa học từ nhiên trình bày sẽ kiến một cách khách quan “như nó là” để nhưc như loài người để ng chỉ quan trong cái hiện u biết cà mình, - trong khi các nhà khoa học xã hội đang mò mìm giữi thích xã hội bên ng nhưng biết n chỉ ng thì bên để ng vào thế kỷ thế 19 có một nhân vàt nhìn suốt để c có một từ ch sẽ tiến hoá cà loài người, với 1 để nh để “mở i” ra để i: “Tiến lên XHCN là một hiện thể c khách quan cà loài người”... Các “triết gia” xin có tiếp từ c để a giữn vài các phương method trừ triết t học. Các nhà xã hội học xin có vàch và nhưng mô thể c cao để p hàn cho loài người, các nhà sốn xuất Hollywood xin có “vui và” giữ để nh một “sẽ trở và cà từ ng lai”... Nhưng biết n từ duy thành để nh để để áp để t, thể m chí sẽ để ng có nhưng phương ng pháp bá để o, để m máu để buộc c người phải tin thì làm sao giữi là từ do hay khai phóng để c?

Sau tháng 4 năm 1975 chúng tôi cũng đã để c học từ p chính trị từ i sân trở ng Y-Khoa Sài-Gòn. Một trong nhưng vàn để c bên trong thế o luân từ là phải như n thể c cho để c rõ ng “tiến lên XHCN là một hiện thể c khách quan cà loài người”. Một hiện thể c nhưng chỉ có thể thể y để c trong từ ng lai! Cái khúc mở c đây là như n thể c cà con người lài là một hiện hàn u chỉ quan. Thế thì làm sao người ta có thể như n thể c để c một cái “khách quan” thông qua “chỉ quan” cà con người? Thế rõi có một người bên đã đóng góp “xây để ng” cho tôi rõ ng “anh hãy nhìn xem một từ i kia, có phải đó là một hiện thể c khách quan dù con người có muốn hay không?” Cái bằng hoàng như hiện u như không thể mà đã theo tôi suốt một y chỉ c năm trở i! Giữ đây một từ i vàn còn đó. Sẽ hiện hàn u cà nó với tôi quên là một hiện thể c khách quan nhưng nó là cái gì thì tôi vàn không hiện u! - một trung tâm không là cà nhưng phương nh ng học nhân để cung cấp năng lượng ng cho sẽ sống cà trái để t? – còn cái XNCN kia? – nó cung cấp để c cái gì cho nhân loài ngoài từ máu và nh c một trong hàn 90 năm qua?

Hôm đầu năm Dâng Lạch vừa qua tôi và một số bạn có đi xem xe hoa Pasadena, Los Angeles. Trên đường vào bãi đậu của các xe hoa tôi thấy có 1 nhóm 2,3 người đứng phát không 1 tờ truyền đơn mà họ hát một bài hát người đứng đầu thì không nhận. Tò mò, tôi nhận 1 tờ. Đọc thoáng qua tôi hiểu ngay: tờ truyền đơn kêu gọi 1 cuộc cách mạng lật đổ hệ thống tư bản đế quốc (Capitalist-imperialist system) đang rã nát bằng mô hình của 1 xã hội công bằng, làm việc theo năng lực, hưởng theo sức lao động... một chút ngạc nhiên: cuộc đời và những khổ niềm đau thế nào cho tôi hiểu được những việc với những thứ này chỉ là không tưởng. Nhưng tôi sao nó cũng chẳng hợp đến tí nào với những người đang sống trong cái gọi là đời thực những bất công như thế này? Một chục năm trước, trong cuộc chiến tranh lạnh giữa Tây Phương và khối cộng sản quốc tế - thay vì tránh né, bùng phát, Hoa Kỳ đã cho đem giảng dạy lý thuyết của chủ nghĩa Mac-Lê ngay tại các trường đại học. Một chục năm sau, tuyên truyền cho chủ nghĩa này phải ra quần áo ngoài đường thì đừng nói lên sự thành công của nó như thế nào. Nhưng hoạt động như thế này không phải là lòng gì trong sinh hoạt xã hội ở đây, nhất là những nơi có đông đảo người tị nạn. Có một nghịch lý mà những viên chức này dĩ nhiên không hiểu: trong cái chế độ tư bản, các kẻ thù rất và đang rã nát như thế này, họ vẫn còn tờ do chế độ đưa, tuyên truyền một cách công khai. Nhưng bên kia bờ đại dương, trong cái xã hội lý tưởng của những người phát truyền đơn này, cái xã hội mà người dân được giáo dục là dân chủ tập quyền, tập trung vào lợi ích của nhân loại, những người Việt-Nam yêu nước của quê hương tôi không có cái phải phải hay ngay cả yêu nước những không nằm trong chế độ của nhà nước.

Khoảng 2 tháng trước đây CSVN có tờ chèn một cái gọi là đời hời của những người Việt ở nước ngoài. Không lâu sau đó có người viết bài cho hay đã tìm được bình an... Giữa lòng đời hời, một đời bình an... âm thanh nghe như là giác ngộ tìm được hạnh phúc cho một kiếp người, - hay giữa lòng đời hời bằng đường có thiên sự xuất hiện khai ngộ cho người thiến tâm?... Trong cái thao thức tìm một đời bình an trong một cuộc sống đầy đau tranh và lo nghĩ này, tôi vội tìm ngay bài viết, như khát vọng đi tìm một loại kinh Kim Cương của thế đời!

Khó khăn đầu tiên mà tôi gặp phải là cách dùng từ. Về sau này tại Việt-Nam có một loại từ người ta thường hay xé dùng và từ gọi thích đó là “cơm từ”. Lần đầu tôi nghe được những ngôn từ là lần này là lúc về thăm Huế nhân dịp “Festival Huế 2006”. Tôi đã được người bạn hiểu lòng... “Trình bày bày chỉ có nón lá”, “Lăng Cô huyện thơ biền”... mà không hiểu đây là loại từ gì. Về sau có một giáo sư trung học ở Việt-Nam cho tôi hay kiến trúc đó gọi là “Cơm Từ”. Nhưng “Cơm Từ” là gì thì tôi không biết và trong cấu trúc của văn phẩm tiếng Việt thì nó nằm ở chỗ nào?

Không biết Bộ Giáo Dục nước Cộng Hoà XHCN Việt-Nam, Bộ Văn - Thể Do - Hạnh Phúc có chính thức hoá loại từ này trong văn phạm hay không, nhưng trên phương diện sáng tạo, đây quả thật là một đỉnh cao! Bằng cách gán ghép các từ có sẵn, “cơm từ” mới sẽ có được khả năng diễn tả tất cả mọi ý nghĩ, hành động, mọi phạm trù của triết học, mọi ngõ ngách của chính trị, mọi uốn khúc của văn hoá, mọi thâm sâu của xã hội... như tác giả đã xé dùng. Sáng tạo loại

tờ này là hoàn toàn tờ do. Nhờ thờ khờ năng dĩn đờ tờ a loờ i tờ này có thờ nói là vô giờ i hờ n vì cách gán ghép là vô giờ i hờ n và loờ i giờ i thích cũng vô giờ i hờ n... Trong phờ m trờ trờ t hờ c, loờ i cờ m tờ này phát âm nhờ mờ t loờ i mờ t ngờ, thờ n chú. Loờ i tờ này là giờ y khai tờ cờ a tờ t cờ các bờ tờ dĩn Viờ t-Nam vì không thờ có bờ tờ dĩn nào có thờ chờ a đờ ng đờ c cái vô giờ i hờ n này... làm sao có thờ tìm đờ c mờ t loờ i tờ nào mờ nh hờ n loờ i tờ này? Nhờ ng có loờ chờ có ngờ i đờ t ra loờ i tờ này mờ i hiờ u đờ c ý nghĩa thờ t sờ cờ a nó? – dĩ nhiên là tôi không thờ, hay cũng có loờ tôi quên mờ t, giác ngờ là cái không thờ truyờ n đờ t đờ c!

Nhờ ng cái bờ ng an mà tôi thao thờ tìm kiờ m không phờ i là sờ bờ ng an trong tâm hờ n cờ a mờ t kiờ p ngờ i mà là niờ m vui, sờ an toàn cờ a 1 ngờ i, tham đờ và đờ c ngờ i giờ a 1 đờ i hờ i không có công an, mờ t vờ đờ n hăm đờ a và khờ ng bờ! Thờ t là loờ!, ai mà thờ chờ c làm chỉ mờ t đờ i hờ i đờ hăm đờ a ngờ i? Vờ loờ i khi chờ p nhân trờ vờ là thành viên đã đờ ng thuờ n vờ i nhờ n cờ Viờ t-Nam rờ i, còn hăm đờ làm gì? Trong các phim cờ a dĩp viên James Bond 007, vờ lãnh tờ cờ a cái thờ chờ c bí mờ t đã dành sờ n ghờ dĩn cho các thành viên. Hờ không đờ ng ý hay nghe báo cáo thờ t bờ i là ông bờ m nút và nờ n nhân loờ p thờ c cháy đen nhờ than ... nhờ ng đó chờ là trong ciné, làm vờ y loờ n sau ai dám vờ nờ a?

Ngờ i trờ loờ i tuyên bờ khờ i khờ i là đã đoàn kờ t đờ c 4 trờ u ngờ i Viờ t hờ i ngoờ i, cái đờ i hờ i này đã thờ o luờ n gì, đứ c kờ t đờ c gì thì không đờ c chính thờ c công bờ - vì chính ngờ i viờ t bài ca thờ ng cũng không nói rõ. Nhờ ng nghờ thuờ t thờ cờ nh thờ khá điều luyờ n. Thành viên dĩ dĩ đờ i hờ i có mô tô, cời hờ dĩn đờ ng, hờ n xa quờ vờ áo gờ m vờ làng. Thành viên tham đờ thờ toàn thờ đờ, không phờ i là Giáo Sờ, Tiờ n Sĩ thờ cũng ông này bà nờ, “đờ i dĩn” cờ quan, cờ ng đờ ng đờ loờ i dù không ai biờ t gì vờ nhờ ng ngờ i này. Thờ m chỉ có ngờ i không dĩ nhờ ng có tiờ ng tằm nên thờ nhiên đờ c vào danh sách báo hờ i hờ phờ i dĩnh chính phân bua. Nhiờ u chờ c vờ nghe rờ t kêu nhờ là Chờ Tờ ch Hiờ p Hờ i Doanh Nhân Viờ t-Mờ ... Nhờ ng năm đờ u tiên Mờ tôi cũng có ngờ nhờ n vờ i các danh xờ ng này. Theo suy nghĩ bình thờ ng, tôi cờ liên hờ danh xờ ng cờ a các thờ chờ c vờ i chờ c năng cờ a nó, thờ m chỉ đờ n cờ thờ cách pháp nhân cờ a nó... giờ đây, vờ i \$35 dĩng ký, tôi có thờ trờ thành Chờ Tờ ch cờ a cờ Hiờ p Hờ i Doanh Nhân Thờ Giờ i. Cái thờ Doanh Nhân này, theo mờ t sờ bờ n bè cờ a tôi Mờ Viờ t Nam cho hay là cờ mờ t cái “Xì-tai” (Style) mờ i Mờ Viờ t-Nam. Không thờ xờ dĩng thờ cờ vì nhờ thờ thờ có khác gì thờ i loờ i cờ a ngày xờ a? Thờ thờ ng gia, Kờ Nghờ gia... là nhờ ng danh thờ đã loờ i thờ i. Phờ i là doanh nhân, nhờ ng ngờ i làm kinh thờ, kinh thờ thờ trờ ng đờ nh hờ ng XHCN mờ i là nhờ ng nhân vờ t cờ a thờ i đờ i. Sau năm 1975, bờ liờ t vào loờ i thờ sờ n là khờ n khờ cuờ c đờ i. Bờ liờ t vào loờ i thờ sờ n mờ i bờ n, cờ u kờ t vờ i nờ c ngoài là tiêu đờ i... Có bao nhiêu ngờ i làm xuờ t nhờ p cờ ng Viờ t-Nam hay ngay cờ chính quyờ n Viờ t-Nam Cờ ng Hòa thờ i đó bán đờ t hay nhờ ng tài sờ n cho nờ c ngoài đờ u thờ, khai thác? Ngày nay, ngay cờ bờ i biờ n công cờ ng cũng có thờ trờ thành bờ i thờ, đờ t đại cờ a nông dân cũng dĩ dĩng “đờ c” qui hoờ ch cho các đờ i gia trong nờ c loờ n bờ n thờ bờ n bóc loờ t bên ngoài xờ dĩng khai thác mà sờ đờ n bù không khác vờ i ngang nhiên ăn cờ p bao nhiêu...

Cái đờ i hờ i này, cái lý thờ ng này, cái hiờ n thờ c này là mờ t thiên tai cờ a đờ i sờ ng và đang xảy ra

hàng ngày mọt trên quê hòng Viêt-Nam. Thở mà có ngời ngời giới a đới hới vớ n tìm đợc sợ bợng an thì quợ là ngời có máu lợnh. Nhợng cợm giác cợa mọt cá nhân thợt ra chợng làm nên bao nhiêu ý nghĩa gì. Cái cợn hiợu không phợi là nhợng lợi nói ngu ngợ nhợ mọt thợng hợ cợa mọt cá nhân ông Nguyợn Minh Triợt mà là cái vợ tay tán thợng cợa gợn cợng ngàn ngợi, trong đợc có cợ nhợng vợ đợc mang danh hiợu Giáo Sĩ, Tiợn Sĩ. Cái cợn hiợu không phợi là sợ cai trợ đợc tài cợa đợng cợng sợn Viêt-Nam mà là còn bao lâu nợa sợ im lợng chợp nhợn cợa hợn 80 triợu ngợi dân còn lợi. Trong cái u ám cợa nhợng viợn nhợ xâm thợc tợ phợng Bợc, nhợng phợn vinh giợ tợo cợa 1 tợp đoàn lãnh đợo đang thợ hợng trên đợ trên cợ nhợng ngợi dân nghèo khợ thì gợn cợng ngàn ngợi mà đa sợ tợ trung niên trợ lên, “hợ nhiên nhợ tợ thợ kợ trợc” ca mợng tợng nhợ đợn “bác”! Chúng ta đã thiợu cái yợu tợ nào cho cuợc đợu tranh “vợ quê hợng” Viêt-Nam? Đới hới Viêt Kiợu dù thợt bợi nhợng đã đánh đợu bợc đợu hiợn thợc cợa nghợ quyợ t 36. Hãy nêu 1 con sợ tính toán đợn giợn: Chợ vợi 1 lợi tuyên bợ đợu tợ 5 tợ dollards cợa hợng Intel thì lãnh đợo Viêt-Nam đã vui mợng, báo chí trong nợc hợ hoan la lợn kinh tợ phát triợn nhợ thợ nào? ... Trong sợ này, thợt sợ lãnh đợo Viêt-Nam ăn có đợc bao nhiêu qua tiợn “trà nợc” cợa công ty, tiợn hợi lợ đợ đợc yên thân làm ăn, “tiợn đợu” cợa công nhân Viêt-Nam?... thợ mà nhợ nhợng hợ thợu vào 5, 7 tợ ngoợi tợ cợa Viêt Kiợu. Nợu hợ (và hợ đã bợ tợu?) chợ xợ đợng 1/5 hay 1/7 sợ tiợn này đợ công phá trợ lợi cợng đợng ngợi Viêt tợ nợn hợi ngoợi thì hợu quợ sợ nhợ thợ nào? Có thợ nào vợa hợi tiợp sợc vợa biợu tình chợng đợi là sợ thành công? Đợu mà lợi không có nhợng kợ sợn sàng vì đợng tiợn bán đợng cợ lĩnh hợn? - Khợi đợu chợ là mọt vài tợ báo đợng lợn 1 sợ bài rợi xin lợi cho đợn nhợng hợ tợ đợng công khai. Tợ nhợng con ngợi lợp la lợp lợ nợm vùng trợ thành chợ tợch hiợp hợi doanh nhân, ngang nhiên ra vào, biợt bao thân hợu. Rợi giao lợu văn hoá, văn nghợ ... mợc tiêu cuợi cùng là phợi phá cho đợc cái ranh giợi Quợc-Cợng nhợ là lĩnh hợn cợa ngợi Viêt tợ nợn.

Trong 1 cái nhìn khác, đới hới đã thợt bợi trong trợ trợn và không gây đợc mọt tiợng vang nào. Ngợc lợi nó còn giúp cho cợng đợng tợ nợn nhợn đợc nhợng tay sai chính thợc cợa CSVN hợi ngoợi. Trong cái nhìn nhợ vợy, chúng ta có thợ thợy sợ thợt bợi cợa CSVN trong trợn tợng tợn công năm Mợu Thân không chợ là con sợ tợ vong Hà Nợi phợi gánh chợu mà còn là sợ phá sợn cợa các lợc lợng nợm vùng, hợ tợng cợ sợ, “căn cợ đợa” cợa nhợng lợc lợng du kích mà CSVN đã xây đợng trong nhiợu năm. Đây chính là cợ hợi tợ tợ cũng cợ lợi mọt hợu phợng vợng mợnh và đoàn kợ tợ hợn. Chợ tiợc là sau đợ Hoa Kợ đã quyợ t đợnh bợ rợi Miợn Nam Viêt-Nam, đợ nhợng ngợi cợng sợn không cợn phợi tái xây đợng các lợc lợng này mà vợn đợc ung dung dùng Quợc Lợ sợ 1 tiợn thợng vào Sài-Gòn. Sang năm chúng ta lợi đợc mọt danh sách nợm vùng khác cợa Hà Nợi mà không cợn phợi tợn mọt đợng xu nào!

Vợn đợ là chúng ta sợ làm gì vợi cái danh sách rợt quợ báu này?

Võ Trang